

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Seimo
Audito komitetui

I 2022-10-17 Nr. S-2022-4457

Susipažinti
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanceliarijai

I 2022-10-19 Nr. 3020

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsižvelgdami į Jūsų komiteto 2022 m. spalio 12 d. sprendime išdėstytą prašymą Finansų ministerijai iki š.m. gruodžio 16 d. pateikti informaciją apie numatomus veiksmus, priemones bei terminus, įgyvendinant minėto sprendimo 2 punkte pateiktas rekomendacijas, informuojame, kad priemonės, kuriomis siūloma užtikrinti, kad mokesčių sistema būtų suderinta su viešųjų išlaidų poreikiu ir prisidėtų prie socialiai teisingesnio apmokestinimo, prioritetą teikiant mažiau ekonomikos augimui žalingiems mokesčiams, jau yra numatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 patvirtintame Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, o taip pat ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 209 patvirtintoje Lietuvos Respublikos finansų ministerijos tvarių viešųjų finansų plėtros programoje.

Finansų ministerija, įgyvendindama Vyriausybės programos nuostatas, susijusias su teisingesne ir augti palankia mokesčių sistema, 2021 m. pradėjo detalią Lietuvoje taikomų mokesčių lengvatų tikslingumo ir poveikio peržiūrą. Tuo tikslu Finansų ministerijos iniciatyva buvo įsteigta beveik 50 įvairių institucijų, verslo asociacijų, visuomenės atstovų vienijanti Mokestinių lengvatų peržiūros tarpinstitucinė darbo grupė, kuri 2021 m. nagrinėjo mokestinio reglamentavimo pokyčių, kuriais būtų galima efektyviai prisidėti siekiant žaliojo kurso tikslų, pajamų nelygybės mažinimo, savivaldos finansinio savarankiškumo didinimo, skatinant pelno reinvestavimą, gyventojų investicijas ir ilgalaikį taupymą, alternatyvas, o taip pat peržiūrėjo atitinkamų specialių apmokestinimo sąlygų ir lengvatų taikymo tikslingumą.

Pažymėtina, kad dalis sprendimų dėl mokesčių teisinio reguliavimo tobulinimo jau buvo transformuoti į atitinkamus mokesčių teisės aktų projektus:

- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai (priimti Seime 2021 m. lapkričio 25 d.¹, 2022 m. gegužės 17 d.² ir 2022 m. lapkričio 22 d.³), kuriais per neapmokestinamojo pajamų dydžio pokyčius buvo mažinama mažesnes pajamas gaunantiems gyventojams tenkanti apmokestinimo našta.
- Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimo projektas (pateiktas Seimui 2021 m. gruodžio 1 d.⁴), kuriuo siūloma atsisakyti/ sumažinti lengvatas iškastiniam kurui, didinti

¹ [XIV-713 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstat... \(lrs.lt\)](#)

² [XIV-1098 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstat... \(lrs.lt\)](#)

³ [XIV-1550 Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstat... \(lrs.lt\)](#)

⁴ [Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 58\(1\), 59 straipsnių, II skyr... \(lrs.lt\)](#)

tarifus gazoliams, akmens anglims, koksui ir lignitui, nustatyti akcizus šildymui skirtoms durpėms, taip pat nuo 2025 m. į energiniams produktams taikomus akcizų tarifus įtraukti CO2 dedamąją. Kaip nurodoma šio projekto aiškinamajame rašte, dėl siūlomų apmokestinimo pakeitimų valstybės biudžetas 2023 m. papildomai galėtų gauti apie 66,6 mln. eurų, 2024 m. – apie 79,9 mln. eurų pajamų iš akcizų.

- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (toliau – NTMĮ) pakeitimo įstatymo projektas (pateiktas Vyriausybei 2022 m. lapkričio 30 d.⁵), kuriuo siūloma keisti esamą nekilnojamojo turto mokesčio lengvatos, taikomos fizinių asmenų nekomercinei veiklai naudojamam turtui, modelį: atsisakyti suminio turimo turto mokestinių verčių apmokestinimo, nustatant lengvatinį apmokestinimą, taikomą tik vienam gyvenamajam būstui (vienam objektui), kuriame fizinis asmuo deklaruoja savo gyvenamąją vietą, o kitą fizinių asmenų nekomercinei veiklai naudojamą nekilnojamąjį turtą apmokestinti pagal savivaldybių nustatytus tarifus, laikantis NTMĮ nustatytų tarifų ribų. Preliminariais skaičiavimais, įgyvendinus šį projektą, įskaitant siūlymą visą nekilnojamojo turto mokestį įskaityti į savivaldybių biudžetus, papildomos savivaldybių biudžetų pajamos iš šio mokesčio, priklausomai nuo savivaldybių tarybų nustatomo mokesčio tarifo, galėtų sudaryti nuo 18 mln. eurų (minimalus 0,1 proc. tarifas) iki 103 mln. eurų (1 pro. tarifas).

Kalbant apie kitus galimus teisės aktų projektus, pažymėtina, kad dėl susiklosčiusių nepalankių išorinių aplinkybių (vis dar juntami pandemijos padariniai, pasikeitusios geopolitinės situacijos sąlygota staigi infliacija, itin didelis energijos kainų šuolis) ir dėl to pasikeitusių valstybės prioritetų kitų diskutuotas alternatyvas įgyvendinančių bei naujausias tarptautinių organizacijų ekspertų rekomendacijas Lietuvai atliepiančių mokesčių teisės aktų projektų teikimas buvo atidėtas 2023 metams.

⁵ [NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 PAKEITIMO ĮSTATYMAS \(lrs.lt\)](#)